

Ordonanța fara plastic: Producatorii vor trebui sa acopere costurile pentru gestionarea deșeurilor și pentru campaniile de responsabilizare a consumatorilor

Ordonanța adoptată recent de Guvern prin care se interzice punerea pe piața a unor produse din plastic de unica folosință extinde răspunderea producătorilor, care vor trebui să acopere costurile pentru gestionarea și colectarea deșeurilor și pentru măsurile de sensibilizare a comportamentului responsabil al consumatorului.

Pe lângă costurile în creștere, îngrijorarea generată de adoptarea acestei Ordonanțe este legată și de modul în care operatorii economici vor putea gestiona stocurile de produse din plastic vizate de aceste noi prevederi legislative, nefiind menționată în mod expres o perioadă de tranziție, dar și de implementarea în practică a noilor cerințe și conformarea cu noile obligații de raportare. De aceea, fiecare companie vizată va trebui să realizeze o analiză în detaliu a obligațiilor pe care le are, pentru a se conforma noilor reglementări.

Ce presupune Ordonanța?

Ordonanța, adoptată de Guvern după mai bine de două luni de la termenul limită stabilit de Uniunea Europeană (3 iulie 2021), transpune în legislația națională Directiva 2019/904 privind reducerea impactului anumitor produse din plastic asupra mediului și intra în vigoare de astăzi, 2 septembrie.

Rolul acestei Directive este să prevină și să reducă impactul anumitor produse fabricate din plastic asupra mediului, mai ales asupra celui acvatic, și asupra sănătății umane. De asemenea, directiva promovează o tranziție către o economie circulară, prin introducerea unui număr de măsuri adaptate produselor reglementate de directiva, inclusiv o interdicție de punere pe piața la nivelul UE a produselor din plastic de unica folosință ori de câte ori sunt disponibile alternative.

Produsele interzise pe piața, excepții și cerințe de marcare

Sunt vizate în special articolele de unica folosință care sunt confecționate integral sau parțial din plastic și sunt de obicei utilizate o singură dată sau pentru o perioadă scurtă de timp înainte de a fi aruncate.

Vor avea interdicție de introducere pe piața produsele din plastic de unica folosință și produsele fabricate din materiale plastice oxodegradabile de tip:

- bețișoare pentru urechi,
- tacâmuri (furculițe, cuțițe, linguri, bețișoare chinezești), farfurii,
- paie și agitatoare pentru bauturi,

- bețe care se atașează baloanelor sau care sprijină baloane,
- recipiente pentru alimente, fabricate din polistiren expandat, cum ar fi cutiile cu sau fara capac, destinate consumului imediat, fie pe loc, fie la pachet,
- recipiente pentru bauturi fabricate din polistiren expandat, inclusiv dopurile și capacele acestora,
- pahare pentru bauturi fabricate din polistiren expandat, inclusiv capacele acestora.

Pentru alte tipuri de produse din plastic de unica folosință introduse pe piața, operatorii economici vor avea obligația de a aplica un marcaj clar și lizibil, care sa nu poata fi șters cu ușurință, poziționat pe ambalajul produselor sau direct pe produs. Acest marcaj va trebui sa informeze consumatorii cu privire la opțiunile de gestionare a deșeurilor aferente aceluși produs sau mijloacele de eliminare a deșeurilor care trebuie sa fie evitate pentru produsul respectiv. Operatorii economici vor avea de asemenea obligația de a menționa tipurile de materiale plastice din componența produsului și impactul negativ asupra mediului care ar putea fi generat în cazul în care produsul este eliminat necorespunzător în mediu.

Din aceasta categorie de produse care intra sub incidența obligațiilor de marcare fac parte:

- pahare pentru bauturi,
- șervețele umede, absorbante,
- produse din tutun cu filtre și filtre comercializate pentru a fi utilizate în combinație cu produse din tutun.

Pe de alta parte, vor fi exceptate de la interdicția de punere pe piața menționată anterior o serie de produse din plastic care sunt folosite în domeniul medical și anume: bețișoarele de urechi, agitatoarele pentru bauturi, paiele din plastic de unica folosință; bețișoarele din plastic de unica folosință utilizate de un prestator de servicii medico-legale sau în scopuri științifice (diagnostic, educațional sau în cercetare).

În cazul paharelor pentru bauturi, inclusiv capacele acestora, și a recipientelor pentru alimente, cum ar fi cutiile cu sau fara capac (destinate consumului imediat, fie pe loc, fie la pachet), operatorii economici care introduc pe piața astfel de produse au obligația de a reduce treptat cantitățile, luând ca an de referință anul 2022 (5% pentru anul 2023, 10% pentru anul 2024, 15% pentru anul 2025 și 20% pentru anul 2026).

Începând din 2024, operatorii economici vor putea introduce pe piața produse din plastic de unica folosință care sunt prevazute cu dopuri și capace din plastic (recipientele utilizate pentru a conține lichide, cum ar fi sticlele pentru bauturi, inclusiv dopurile și capacele acestora și ambalajele de bauturi compozite inclusiv dopurile și capacele acestora cu o capacitate de până la trei litri) doar daca dopurile și capacele acestora sunt din plastic și rămân atașate de recipiente în timpul etapei de utilizare preconizată a produselor.